

A KÉPVISELŐHÁZ

ROMÁNIA PARLAMENTJE

A SZENÁTUS

T Ö R V É N Y

**a megkülönböztetés valamennyi formájának megelőzéséről és büntetéséről szóló
137/2000. számú kormányrendelet jóváhagyásáról^{x)}**

Románia Parlamentje elfogadja a jelen törvényt.

Egyetlen szakasz. – Jóváhagyja a megkülönböztetés valamennyi formájának megelőzéséről és büntetéséről szóló, a Kormányt rendeletek kibocsátására feljogosító 125/2000. számú törvény 1. szakasza S pontjának 2. alpontja alapján elfogadott és a Monitorul Oficial al României I. Részének 2000. szeptember 2-i 431. számában közzétett 2000. augusztus 31-i 137. számú kormányrendelet^{xx)} a következő módosításokkal és kiegészítésekkel:

1. Az 1. szakasz szövege a következő lesz:

„1. szakasz. – (1) Romániában, mint demokratikus és társadalmi jogállamban, az emberi méltóság, az állampolgárok jogai és szabadságai, az egyén személyiségének szabad fejlődése a legfőbb érték, és törvénnyel garantált.

(2) Az állampolgárok közötti egyenlőségnek, a kiváltságok és a megkülönböztetés kizárásának elve, főként a következő jogok gyakorlása tekintetében garantált:

a) a bírói hatóságok és bármely más igazságszolgáltatási szerv előtti egyenlő bánásmódhoz való jog;
b) a jog a személy biztonságához és bármely egyén, csoport vagy intézmény részéről való erőszak vagy bántalmazás elleni állami védelemben részesüléshez;

c) a politikai jogok, éspedig a választói jogok, a közéletben való részvételhez és a magas rangú köztisztviségek betöltéséhez való jog;

d) polgári jogok, főként:

(i) a mozgásszabadsághoz és a tartózkodási hely kiválasztásához való jog;

(ii) az ország elhagyásához és az országba való visszatéréshez való jog;

(iii) a román állampolgárság elnyerésének és a román állampolgárságról való lemondásnak a joga;

(iv) a házassághoz és a partner kiválasztásához való jog;

(v) a tulajdonjog;

(vi) az örökösödési jog;

(vii) a gondolatszabadsághoz, a lelkiismereti szabadsághoz való jog és a vallásjog;

(viii) a vélemény- és kifejezés-szabadsághoz való jog;

(ix) a békés gyülekezéshez és egyesüléshez való jog;

(x) a kérelmezési jog;

e) a gazdasági, társadalmi és kulturális jogok, főként:

(i) a munkához, a foglalkozás szabad kiválasztásához, méltányos és kielégítő munkafeltételekhez, munkanélküliség elleni oltalomhoz, egyenlő munkáért egyenlő fizetéshez, méltányos és kielégítő javadalmazáshoz való jog;

(ii) szakszervezetek létesítéséhez és a hozzájuk csatlakozáshoz való jog;

(iii) a lakáshoz való jog;

(iv) az egészség oltalmazásához, a gyógyellátáshoz, a társadalmi biztonsághoz és a szociális szolgáltatásokhoz való jog;

(v) a tanuláshoz és a szakképzéshez való jog;

(vi) a kulturális és sporttevékenységekben egyenlő feltételek közötti részvételhez való jog;

f) a közhasználatra rendeltetett valamennyi helyhez és szolgáltatáshoz való hozzáférési jog.

(3) A jelen szakasz szövegében kimondott jogok gyakorlása a hasonló helyzetben levő személyekre vonatkozik.

^{x)} Megjelent a Monitorul Oficial al României I. Részének 2002. január 31-i 69. számában.

^{xx)} Magyar nyelven megjelent a Románia Hivatalos Közlönye 2000. október 4-i 170. számában.

(4) Bármely jogi vagy természetes személy köteles betartani a (2) bekezdésben kimondott elveket.”

2. A 2. szakasz (3) bekezdése hatályát veszti.

3. A 2. szakasz (5) bekezdése a) és b) pontjának szövege a következő lesz:

„a) sajátos intézkedések bevezetése a kisebbségben levő személyek oltalmazása érdekében, ha azok nem örvendenek egyenlő esélynek;

b) a (2) bekezdés rendelkezéseiben említett megkülönböztető magatartás szankcionálása.”

4. A 3. szakasz a) és b) pontjának szövege a következő lesz:

„a) a munkába sorolási feltételek, a toborzási, kiválasztási és előléptetési kritériumok és feltételek, a szakmai orientálás, szakképzés és továbbképzés valamennyi formájához és szintjéhez való hozzáférés;

b) szociális oltalmazás és biztonság;”

5. A 3. szakasz f) pontja után beiktatandó a következő szövegű g) pont:

„g) a társadalmi élet más területei.”

6. A 4. szakasz szövege a következő lesz:

„4. szakasz. – A jelen rendelet értelmében *hátrányos helyzetű kategória* az a személykategória, amely társadalmi származása vagy valamely fogyatékoság miatt egyenlőtlen helyzetben van az állampolgárok többségével szemben, vagy pedig valamely sajátos okból, mint például nem fertőző krónikus betegségek, HIV-fertőzés, menekülti vagy menedékjogot kért státus miatt elutasítási vagy kiközösítési magatartásba ütközik.”

7. Az 5. szakasz szövege a következő lesz:

„5. szakasz. – A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez a tény, hogy valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához tartozástól illetve a meggyőződéstől, nemtől vagy nemi orientáltságtól, az életkortól vagy valamely hátrányos kategóriához tartozástól függővé tegyék valamely személynek valamely gazdasági tevékenységben való részvételét, illetve valamely szakma szabad megválasztását vagy gyakorlását.”

8. A 6. szakasz bevezető részének és c) pontjának szövege a következő lesz:

„6. szakasz. – A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez a tény, hogy bármely személyt valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozása illetve meggyőződése, életkora, neme vagy nemi orientáltsága miatt, a törvényben előírt esetek kivételével, megkülönböztetésnek vessenek alá valamely munka- vagy társadalombiztosítási viszonyban, a következők tekintetében:

.....
c) a fizetéstől eltérő szociális járandóságok folyósítása;”

9. A 7. szakasz szövege a következő lesz:

„7. szakasz. – (1) A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez annak elutasítása valamely természetes vagy jogi személy által, hogy valamely személyt munkába alkalmazzon, mivel ez valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozik, illetve a meggyőződése, életkora, neme vagy nemi orientáltsága miatt, a törvényben előírt esetek kivételével.

(2) A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez a tény, hogy valamely munkaadó vagy a képviselője a hirdetésben illetve a versenypályázaton valamely állás betöltésének feltételeként hivatkozzon a pályázónak valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozására, életkorára, nemére vagy nemi orientáltságára illetve meggyőződéseire, a 2. szakasz (4) bekezdésében említett helyzetek kivételével.

(3) A munkaközvetítés és a munkába való beosztás terén feladatkörrel rendelkező természetes és jogi személyeknek valamennyi munkahelykeresőt egyenlő bánásmódban kell részesíteniük, számukra biztosítaniuk kell a munkapiac keresletének és kínálatának tanulmányozásához, a valamely munkahely betöltésének és valamely képzettség elnyerésének lehetőségére vonatkozó tanácsadáshoz való szabad és egyenlő hozzáférést, és el kell utasítaniuk a munkaadók diszkriminatív kérelmeinek támogatását. A munkaadóknak biztosítaniuk kell a munkahelykereső személyek fajára, nemzetiségére, etnikumára, vallásfelekezetére, nemére, nemi orientáltságára vonatkozó adatoknak és más magán jellegű adatoknak a bizalmas jellegét.”

10. A 8. szakasz szövege a következő lesz:

„8. szakasz. – A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez az alkalmazottaknak a számukra nyújtott társadalmi szolgáltatásokban megnyilvánuló megkülönböztetése a munkaadók által az alkalmazottak valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozása illetve életkora, neme, nemi orientáltsága vagy meggyőződése miatt.”

11. A 10. szakasz szövege a következő lesz:

„10. szakasz. – Ha a cselekmény nem esik a büntetőtörvény hatálya alá, a jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez valamely természetes személy, valamely személycsoport megkülönböztetése abból eredően, hogy azok illetve a jogi személyt ügyvezető személyek valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartoznak, illetve az érintett személyek meggyőződése, életkora, neme, nemi orientáltsága miatt, a következők révén:

- a) az adminisztratív és jogi közszolgáltatások elutasítása számukra;
- b) valamely személynek vagy személycsoportnak a közegészségügyi szolgáltatásokhoz – a családi orvos kiválasztása, egészségügyi ellátás, egészségbiztosítás, sürgősségi és egyéb egészségügyi szolgáltatások – való hozzáférése elutasítása;
- c) valamely telek vagy lakás rendeltetésű ingatlan eladásának vagy bérbe adásának elutasítása;
- d) bankhitel folyósításának vagy bármely más típusú szerződés megkötésének elutasítása;
- e) a színházak, filmszínházak, könyvtárak, múzeumok és kiállítások által felajánlott szolgáltatásokhoz való hozzáférés elutasítása valamely személy vagy személycsoport számára;
- f) az üzletek, szállodák, vendéglők, bárók, diszkotékák vagy bármely más szolgáltatásnyújtók – függetlenül attól, hogy magán- vagy köztulajdonúak – által felajánlott szolgáltatásokhoz való hozzáférés elutasítása valamely személy vagy személycsoport számára;
- g) a tömegszállítási – repülő, hajó, vonat, metró, autóbusz, trolibusz, villamos, taxi vagy más eszközök – társaságok által felajánlott szolgáltatásokhoz való hozzáférés elutasítása valamely személy vagy személycsoport számára;
- h) egyes jogok vagy könnyítések valamely személy vagy személycsoport számára való megadásának elutasítása.”

12. A 11-14. szakaszok hatályukat veszítik.

13. A 15. szakasz (1), (3), (4) és (6) bekezdésének szövege a következő lesz:

„15. szakasz. – (1) A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez annak megtagadása valamely személy vagy személycsoport számára, hogy hozzáférjen a bármely formájú, fokú és szintű állami és magán oktatási rendszerhez az érintett személynek valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozása illetve meggyőződése, életkora, neme vagy nemi orientáltsága miatt.

.....

(3) A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez az illető személy vagy személycsoport valamely etnikumhoz tartozását tanúsító nyilatkozatok igénylése, amely feltételt képez valamely személynek vagy személycsoportnak az anyanyelven tanuláshoz való hozzáférés szempontjából. Kivételt képez a líceumi vagy egyetemi oktatásban kimondottan egy bizonyos kisebbségnek kiutalt helyek megpályázása, mely esetben megkövetelt az illető kisebbség törvényesen létrehozott valamely szervezete által az e kisebbséghez tartozás bizonyítására kibocsátott irat.

(4) Az (1)-(3) bekezdések előírásai nem értelmezhetők az oktatási egység illetve intézmény azon jogának korlátozásaként, hogy elutasítsa az illető intézménybe való felvételhez megkövetelt beiratkozási standardok és feltételek szerint elégtelen ismeretekkel rendelkező és/vagy előzetesen elégtelen eredményeket elért valamely személy beírását vagy felvételét, ha az elutasítást nem az érintett személynek valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozása illetve meggyőződése, életkora, neme vagy nemi orientáltsága határozza meg.

.....

(6) A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez a valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozás kritériumain alapuló

korlátozás az oktatási intézményeknek a hatályos törvényhozás keretei közötti létrehozása és akkreditálása folyamatában.”

14. A 16. szakasz (2) bekezdésének szövege a következő lesz:

„(2) A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez a lakhely elhagyására készítés, a deportálás vagy az életfeltételek megnehezítése azzal a céllal, hogy a valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz vagy vallásfelekezethez illetve közösséghez tartozó személy vagy személycsoport beleegyezése nélkül lemondjon hagyományos lakhelyéről. A jelen rendelet előírásainak megszegését képezi mind a valamely kisebbségben levő személycsoportnak a lakhely szerinti helység, körzet vagy övezet elhagyására kényszerítése, mind pedig a többséghez tartozó személycsoportnak a nemzeti kisebbségekhez tartozó lakosság által lakott helységben, körzetben vagy övezetben való letelepedésre kényszerítése.”

15. A 17. szakasz szövege a következő lesz:

„17. szakasz. – (1) A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez bármely magatartás, amelynek célja valamely személynek vagy személycsoportnak valamely negyedből vagy ingatlanból való elköltözése vagy kiűzése, az érintett személynek vagy személycsoportnak valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozása, illetve meggyőződési, életkora, neme vagy nemi orientáltsága miatt.

(2) Az (1) bekezdés előírásai nem értelmezhetők a hatóságok azon jogának korlátozásaként, hogy alkalmazásba helyezze a szisztematizálási és területrendezési terveket, ha az átköltöztetés a törvény feltételei között történik, a foganatosított intézkedést pedig nem az érintett személynek valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozása, illetve meggyőződési, életkora, neme vagy nemi orientáltsága határozza meg.”

16. A 18. szakasz szövege a következő lesz:

„18. szakasz. – A jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez annak megtiltása valamely személy vagy személycsoport számára, hogy valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozása illetve meggyőződési, életkora, neme vagy nemi orientáltsága miatt behatoljon valamely nyilvános helyre.”

17. A 19. szakasz szövege a következő lesz:

„19. szakasz. – Amennyiben nem esik a büntetőtörvény hatálya alá, a jelen rendeletnek megfelelően kihágást képez bármely nyilvános nacionalista-sovén jellegű, faji vagy nemzeti gyűlöletre bujtó vagy olyan magatartás, amelynek célja valamely személy, valamely személycsoport vagy közösség méltóságának megsértése, vagy ellene megfélemlítő, ellenséges, lealacsonyító, megalázó vagy sértő légkör keltése valamely fajhoz, nemzetiséghez, etnikumhoz, vallásfelekezethez, társadalmi kategóriához vagy hátrányos kategóriához tartozásával illetve meggyőződéseivel, nemével vagy nemi orientáltságával kapcsolatban.”

18. A 20. szakasz (1) bekezdésének szövege a következő lesz:

„20. szakasz. – (1) A jelen rendelet 5-8. szakaszaiban, 10. szakaszában, 15. szakaszának (1)-(3) és (6) bekezdésében, 16. szakaszában, 17. szakaszának (1) bekezdésében, 18. és 19. szakaszában foglalt kihágások, ha a megkülönböztetés természetes személyt érint, 1 000 000 lejtől 10 000 000 lejig terjedő pénzbírsággal, ha pedig valamely személycsoportot vagy közösséget érint, 2 000 000 lejtől 20 000 000 lejig terjedő pénzbírsággal büntetendő.”

Ezt a törvényt a Képviselőház a 2001. december 18-i ülésén fogadta el, betartva Románia Alkotmánya 74. szakasza (2) bekezdésének az előírásait.

VALER DORNEANU
A KÉPVISELŐHÁZ ELNÖKE

Ezt a törvényt a Szenátus a 2001. december 20-i ülésén fogadta el, betartva Románia Alkotmánya 74. szakasza (2) bekezdésének az előírásait.

NICOLAE VĂCĂROIU
A SZENÁTUS ELNÖKE

Bukarest, 2002. január 16.
48. szám.